

ispitni centar

PRAVA
MJERA
ZNAJANJA

DRŽAVNO TAKMIČENJE 2022.

SREDNJA ŠKOLA

GEOGRAFIJA

Autorka/autor testa .....

Recenzentkinja/recenzent .....

Podgorica, ... 20..... godine

Uputstva za takmičare

Dragi takmičari

- prije početka izrade testa pažljivo pročitajte svako pitanje, potom ih rješavajte;
- prilikom izrade testova nijesu vam potrebna nikakva pomagala, koristite samo hemijsku olovku i ovaj test;
- vrijeme predviđeno za izradu testa je **60 minuta**;

Želimo vam puno uspjeha u radu !

1. Zaokruži tačnu tvrdnju:

1) Mohorovičićev diskontinuitet koji se još naziva MOHO ili Moho granica je granična zona između:

- a) Unutrašnjeg i spoljašnjeg jezgra
- b) Zemljine kore i gornjeg dijela Zemljinog omotača
- c) Zemljinog omotača i spoljašnjeg jezgra

2) Površina Sjevernog ledenog okeno iznosi:

- a) 17 000 000 km²
- b) 15000 000 km²
- c) 13 000 000 km²

3) Najkišovitije mjesto na svijetu, sa 12650 mm padavina godišnje je:

- a) Čerapundzi u Indiji
- b) Crkvice u Boki Kotorskoj
- c) Dzambala u Kongu

3 poena

2. Povežite reljefne oblike sa vrstom reljefa:

Jaruge E

Tombolo A

Terminalni basen D

Erg C

A Abrazioni reljef

B Kraški reljef

C Eolski reljef

D Glacijalni reljef

E Fluvio-denudacioni reljef

4 poena

3. Dopunite rečenice:

1) Na sudaru sjevernih i južnih pasata, iznad ekvatora nalazi se pojas ekvatorijalnih tišina.

2) Ako nailazeći vazduh postaje gušći i hladniji od okolnog vazduha, on će zaustaviti svoje uspinjanje i nastaje stanje zvano stabilna atmosfera.

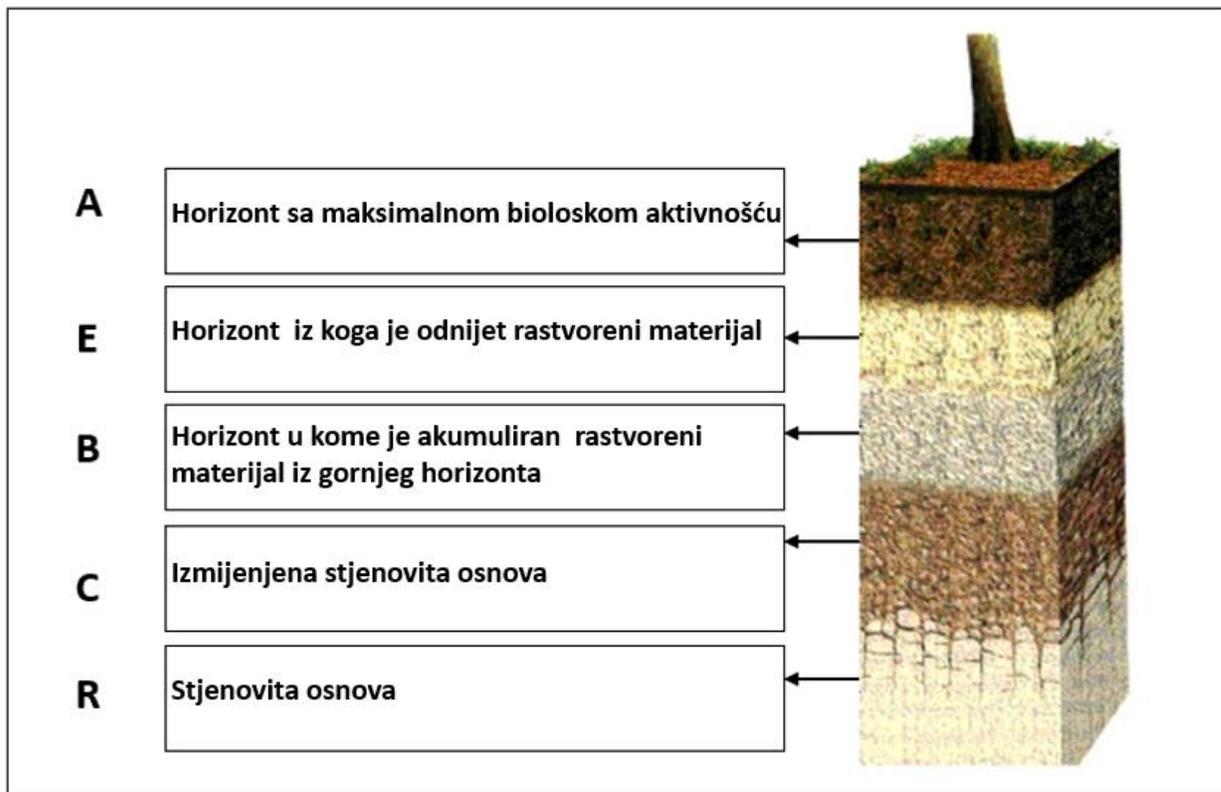
3) Hidromorfna zemljišta karakteriše povremeno ili trajno prekomjerno vlaženje.

4) Erozivni vodopadi nastaju u koritu na mjestu kontakta stijena različite otpornosti.

5) Prema načinu sedimentacije i sastavu materijala sedimentne stijene su podijeljene na: klastične, organogene i hemijske.

7 poena

4. Dat je šematski prikaz zemljišnih horizonata. Napisati osnovne karakteristike horizonata

5 poena

5. Poveži regionalne integracije s godinom i gradom u kojem su potpisani:

B1 Evropska unija

C4 Evropska ekonomska zajednica

A3 Evropska zajednica za uglj i čelik

A) 1951. godina

B) 1993. godina

C) 1957. godina

D) 1985. godina

1)Mastriht

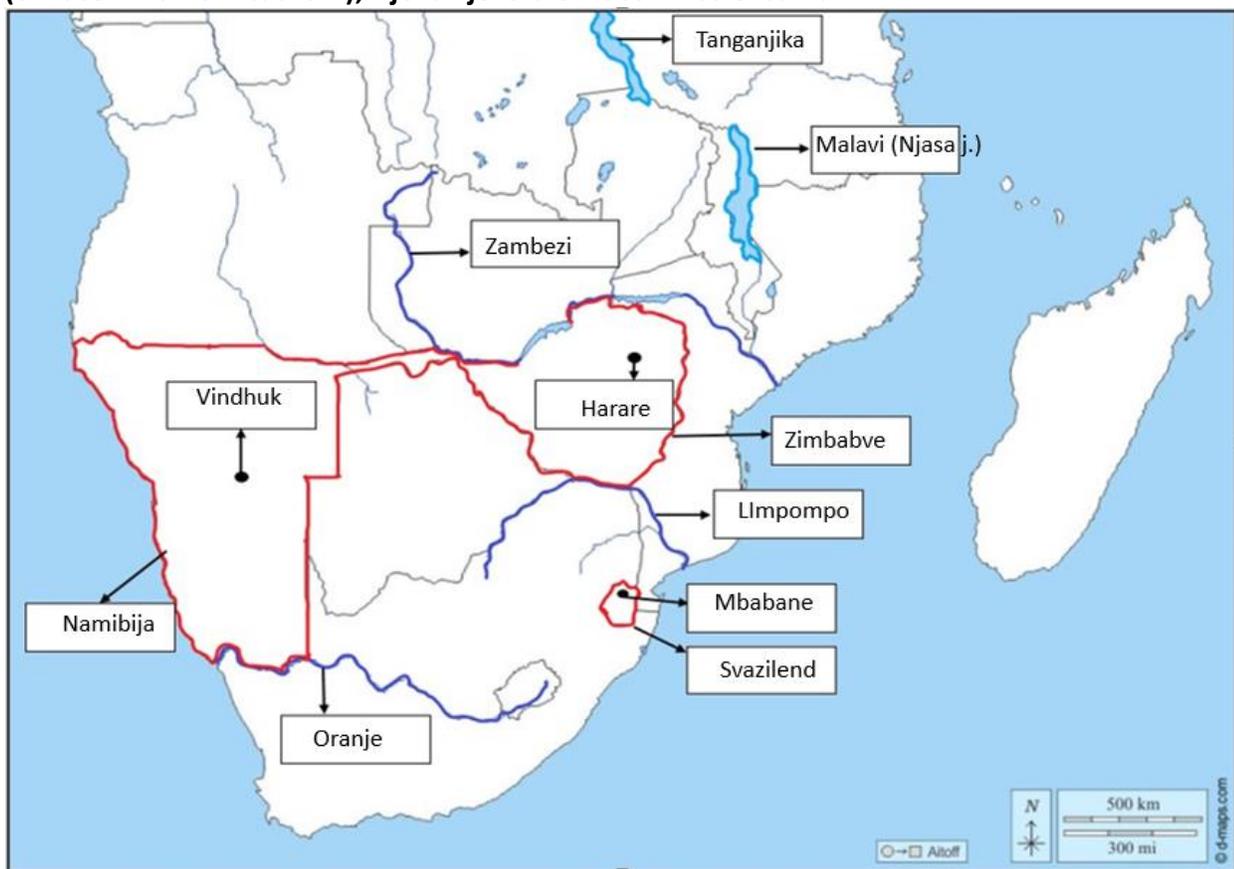
2)Šengen

3) Pariz

4) Rim

6 poena

6. Data je nijema karta južnog dijela Afričkog kontinenta, u praznom prostoru upisati imena država (oivičenih crvenom bojom) i njihovih glavnih gradova (označenih crnom tačkom), rijeka i jezera označenih strelicama:

11 poena

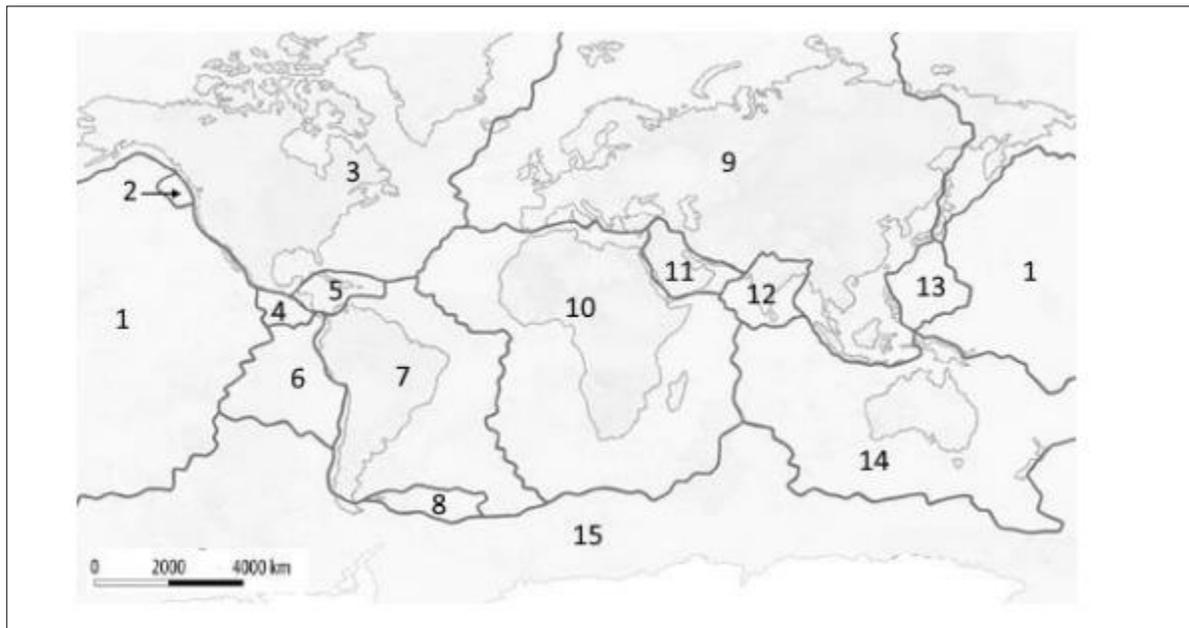
7. Posmatrajući fotografiju, dopuni rečenicu.

Naziv prikazane stijene je konglomerat i pripada grupi stijena po postanku čiji je naziv sedimentne stijene.

2 poena

8. Data je karta tektonskih ploča svijeta. Na crtama iza brojeva upiši odgovarajuća imena litosfernih ploča.

- 12 Indijska ploča   4 Kokos ploča
 5 Karipska ploča   13 Filipinska ploča

4 poena

9. Poveži navedene pojave s mjestom izbijanja na površinu Zemlje.

- A) gejziri
 B) mofete

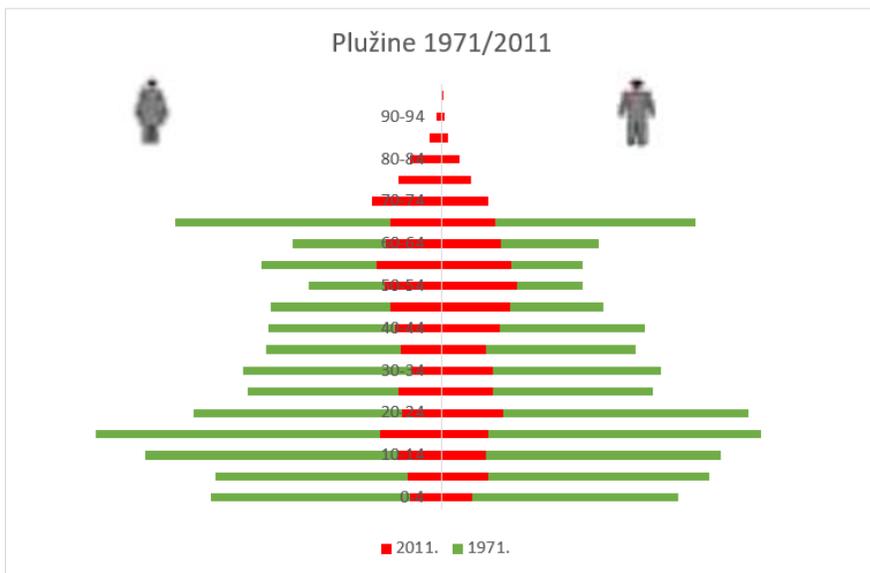
- ___ mjesta izbijanja mineralne vode
B mjesta izbijanja sumporovodika
 ___ mjesta izbijanja tekuće magme
 ___ mjesta izbijanja ugljen dioksida
A mjesta izbijanja termalne vode pod pritiskom

u određenim vremenskim razmacima

2 poena

10. Zaokruži tačne odgovore.

Date su piramide starosti opštine Plužine iz 1971. i 2011. godine. Koja od punuđenih obilježja su karakterisala piramidu starosti 2011. godine. (2 odgovora su tačna)

- a) Kratko prosječno trajanje života
- b) Visoka stopa smrtnosti
- c) **Visoka stopa senilizacije**
- d) **Niska stopa rađanja**
- e) Veći udio mladog u odnosu na sredovječno i staro stanovništvo

2 poena

11. Izračunaj:

U Crnoj Gori je 2020. godine rodjeno 3674 dječaka i 3423 djevojčice. Broj umrlih je iznosio 7293.

- 1) Stopa maskuliniteta novorođenčadi je iznosila **107**. Što znači da se na svakih **100** djevojčica rodi **107** dječaka.

$$3674/3423 * 100 = 107$$

- 2) Prirodni priraštaj je iznosio **-196**.

4 poena

12. Poveži parove, na liniji ispred naziva jezera upišite slovo koje odgovara načinu postanka tog jezera:

a) tektonsko	<u>d</u> Đerdapsko
b) vulkansko	<u>a</u> Tanganjika
c) ledničko	_____ Obedska bara
d) vještačko	<u>c</u> Bodensko
	<u>b</u> Albano

4 poena

13. Dopuni rečenice:

- 1) Ime ostrvskog arhipelaga u Italiji na kojem se nalaze aktivni vulkani Vulkano i Stromboli je Lipariti. Ime najvišijeg vulkana u Italiji je Etna.
- 2) Velika američka jezera su najveća slatkovodna površina na svijetu. Ima ih pet: Gornje, Mičigen, Ontario, Hjuron i Iri.

7 poena

14. Pronađi uljeza, jezero koje ne pripada navedenom nizu (zaokruži slovo ispred odgovarajućeg jezera) i odgovori zašto:

- a) Crno jezero
  - b) Biogradsko jezero
  - c) Šasko jezero
  - d) Škrčko jezero
- Šasko jezero je kraškog porijekla, ostala jezera su glacijalnog porijekla.

2 poena

15. Dopuni rečenice:

- 1) Crna Gora izlazi na Jadransko more obalom dugom 316 km.
- 2) Na području Kučkih planina nalaze se Bukumirsko jezero i Rikavačko jezero.
- 3) Kanjon Tare je najdublji kanjon Crne Gore sa najvećom dubinom od 1356m.
- 4) Tjesnac Verige širine oko 300m je najuži dio Boke Kotorske.
- 5) Crna Gora je na Žabljaku 1991. godine proglašena za Ekološku državu.
- 6) Kroz kanjon Nevidio protiče rijeka Komarnica.

7 poena

